

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ, ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE İLİŞKİN TUTUMLARI VE EĞİTİME İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ¹

Evren Şumuer
İlker Yakın
Dr. Soner Yıldırım

Orta Doğu Teknik Üniversitesi

Özet

Bu araştırmada Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi (BÖTE) bölümünde öğrenim gören son sınıf öğrencilerinin demografik özelliklerini, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını ve eğitime ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla Türkiye'deki 16 üniversitenin Eğitim Fakültelerinin BÖTE bölümüne devam eden 413 son sınıf öğretmen adayına Eğitim Fakülteleri Öğrenci Profili Araştırması anketi uygulanmıştır. Toplanan veriler Ki Kare² testi ve t-test ile analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre; öğretmen adaylarının çoğunluğunun erkek öğrencilerden oluştuğu; ek puan verilen mesleki-teknik ve genel liselerden mezun oldukları belirlenmiştir. Öğretmenlik Mesleğine yönelik tutumlar açısından katılımcıların büyük çoğunluğu BÖTE bölümünü öğretmen olma isteği, iş bulma olanaklarının fazla olması ve ÖSS puanı nedenleriyle seçtiklerini belirtmişlerdir. Eğitime ilişkin görüşler açısından öğretmen adaylarının liberal eğitim görüşlerini daha çok benimsedikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi (BÖTE), Demografik özellikler, Öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlar, Eğitime ilişkin görüşler.

© 2010, *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, 9 (18), 21-46

¹ Orta Doğu Teknik Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri tarafından desteklenmiştir.

DEMOGRAPHICS, ATTITUDES TOWARD TEACHING PROFESSION AND EDUCATIONAL PERCEPTIONS OF COMPUTER TEACHER CANDIDATES

Evren Sumuer

Ilker Yakin

Dr. Soner Yildirim

Middle East Technical University

Abstract

In this study, it was aimed to determine their demographics, attitudes toward teaching profession, and educational perceptions of senior students who attend the Computer Education & Instructional Technology (CEIT) departments. For this purpose, a questionnaire entitled “Faculty of Education students’ profile” was used to collect data from 413 senior students from 16 CEIT -departments. Data were analyzed by using Chi-Square and t-test. Results indicated that the majority of students are male and mostly graduated from vocational and technical high schools which give extra point in university entrance exam. In terms of their attitudes toward teaching profession, most students preferred this department because of their intention to become a teacher, high possibility of finding a job, and their score in the university entrance exam. Pertaining to their educational perceptions, it was concluded that those preservice teachers hold more liberal ideas rather than conservative ones.

Keywords

Computer Education and Instructional Technology (CEIT), Demographics, Attitudes toward teaching profession, Educational perceptions.

GİRİŞ

Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki temel gelişmeler bilgisayar ve bilgisayar ile ilgili teknolojileri öğrenme ve öğretme süreçlerinin önemli parçası haline getirmiştir. Teknolojideki bu gelişmeler yaşanan bilgi çağının gerekliliklerine uygun öğretmenlerin yetiştirilmesi zorunluluğunu ortaya çıkarmaktadır (Çuhadar ve Dursun, 2010; Ertmer, 2005). Hızla gelişen dünyamızdaki değişimlere yön veren bilim, teknoloji ve sosyal hayatta yaşanan gelişmeler öğretmenlerin de bu değişimlere etkin bir şekilde uyum sağlamaları gerekliliğini de ortaya koymaktadır (Çelikten, Şanal ve Yeni, 2005). Bu çerçevede toplumun her kademesi için insan yetiştiren geleceğin mimarı öğretmenlerin (Çelikten ve diğ., 2005) eğitiminin önemi ortaya çıkmaktadır.

Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlar

Çağdaş eğitimin hedeflerinin gerçekleştirilmesi çerçevesinde öğretmenlerin meslek öncesi ve meslek içi eğitimlerinin güncel gereksinimleri karşılayacak şekilde tasarlanması ve uygulanması gereklidir (Akpınar, Yıldız ve Ergin, 2006). Türkiye'deki uygulamalar göz önüne alındığında öğretmenlerin yetiştirilmesi konusunda her iki yöntemden de istenilen başarı ve verim elde edilememektedir (Çelikten ve diğ., 2005). Bu kapsamda değerlendirildiğinde öğretmenlik mesleğinin temel özelliklerinin yerine getirilmesinde ve meslekte başarının yakalanabilmesinde mesleğe isteyerek başlama ön plana çıkmaktadır (Akkaya, 2009). Bunun için de öğretmenlerin yetiştirilmesinde hizmet öncesi eğitim kapsamında öğretmen adaylarının seçmiş oldukları meslek ile ilgili olarak geliştirdikleri tutum gelecek yaşantıları için önemlidir.

Öğretmen adaylarının geleceğin öğretmenleri olarak düşünüldüğünde gelecek yaşantılarını geçirecekleri mesleğe karşı olan görüşlerinin araştırılması öğretim etkinliklerinin düzenlenmesindeki önemli kriterlerden biri olarak görülmektedir (Özbek, Kahyaoglu ve Özgen, 2007). Öğretmen adaylarına öğretmenlik mesleğinin temel özelliklerinin kazandırılmasında mesleğe karşı olan tutumlarının geliştirilmesi önemli bir faktör olarak değerlendirilmelidir. Çünkü öğretmen adaylarının meslekle ilgili değer ve tutum kazanmaları en az bilgi ve beceri gibi bilişsel alan yeterlilikleri kadar gereklidir (Girgin, Akamca, Ellez ve Oğuz, 2010; Usta ve Korkmaz, 2010). Mesleğe yönelik tutumları öğretmenlik mesleği anlayışını yansıtmaları (Girgin ve diğ., 2010) ve mesleği neden seçtikleri ile mesleği nasıl gördükleri gibi değişkenlerin etkililiğini ortaya koymak yetiştirilen öğretmen adaylarının geliştirilmesine katkı sağlayabilir (Akpınar ve diğ., 2006). Bu yüzden meslek ile ilgili tutum kazanımları ve kişisel özellikleri öğretmen adaylarının gelecekteki öğretmenlik performanslarına direkt olarak etkileyeceği düşünülürse bu tutumları belirlemek; bu tutum ve değerler üzerine ne gibi değişkenlerin etkili olduğunu ortaya koymak önemlidir (Özbek ve diğ., 2007; Akpınar ve diğ.,

2006). Ayrıca öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumların incelenmesi öğretmen yetiştirme programlarının değerlendirilmesine yardımcı olması bakımından da önem taşımaktadır (Akpınar, ve diğ., 2006).

Eğitim ile İlgili Görüşler

Öğretmenlerin eğitime ilişkin görüşleri mesleki faaliyetlerine yön veren önemli etkenlerden birisidir. Parajes (1992) yapılan araştırmaların öğretmenlerin eğitim ile ilgili görüşlerinin planları, verdiği kararları ve sınıf uygulamalarını ile güçlü bir ilişki gösterdiğini belirtmiştir. Ayrıca Kagan (1992) araştırmaların öğretmenlerin eğitim görüşleri ile öğretim tarzları arasındaki ilişkiye yönelik olarak tutarlı bulgular ortaya koyduğunu ifade etmiştir. Parkay ve Standford (2007) ise eğitim görüşlerinin öğretmenlerin davranışlarına rehberlik eden bir takım ilkeleri oluşturduğu üzerinde durmuştur. Öğretmenlerin eğitim etkinliklerindeki farklılıklar aslında farklı eğitim görüşlerinin birer yansıması olduğu düşünülebilir.

Eğitim felsefeleri ya da eğitim ideolojileri öğretmenlerin eğitim ile ilgili görüşlerinin ve eylemlerinin şekillenmesinde önemli bir role sahiptir. Eğitim felsefeleri öğretmenlerin eğitim uygulamalarına yön veren temel ilke, kuram, değer ve varsayımları oluşturmaktadır (Parkay ve Standford, 2007; Phenix, 1961). Daimicilik, esasilik, ilerlemecilik, varoluşçuluk ve yeniden yapılandırmacılık gibi felsefi yaklaşımlar okulun amacı, müfredat, öğretim, öğrenme, öğretmen ve öğrenci gibi eğitim ile ilgili birçok konuda farklı bakış açıları ortaya koymaktadır (Ornstein ve Levine, 1993; Ryan ve Cooper, 2004). Eğitim ideolojileri ise eğitim ile ilgili görüşlerin daha belirgin ve dinamik örüntüsünü oluşturmaktadır (O'Neil, 1990). Eğitim ideolojileri eğitim felsefelerine göre daha bağlamsal ve eylem odaklıdır (Gutek, 1988). İdeolojiler eğitim politikalarını, kazanımlarını, beklentilerini ve müfredatını şekillendirdiği gibi öğretmen ve öğrenci davranışlarını üzerine de etki etmektedir.

“Muhafazakâr” ve “Liberal” ya da “geleneksel” ve “ilerlemeci” eğitim ideolojileri öğretmenlerin sahip olabilecekleri iki temel eğitim görüşüdür (Gutek, 1988; O'Neil, 1990). Bu iki temel eğitim yaklaşımı eğitim ile ilgili hedeflere ulaşmak için farklı yaklaşımlar ortaya koymaktadırlar. Muhafazakâr eğitim görüşü geleneğe, toplumun var olan yapısına önem vermektedir (Kiraz, Demir, Aksu, Daloğlu ve Yıldırım, 2010; O'Neill, 1990). Muhafazakâr eğitim yaklaşımlarında eğitimin temel amacı bilgiyi, karakteri ve değerleri şekillendiren kültürel geleneklerin aktarılması ve korunmasıdır (Gutek, 1988). Böylelikle değişimin önüne geçilerek nesiller arasında kültürel süreklilik sağlanmış olacaktır. Liberal eğitim görüşünde ise bireysel deneyimler üzerinde durulmaktadır (Kiraz ve diğ., 2010; O'Neill, 1990). Liberal yaklaşımlar mantık, ilerleme ve bilime vurgu yaparak bireyselliği ön plana çıkarmaktadır (Gutek, 1988). Liberal eğitim görüşü öğrenci merkezli eğitime vurgu yapmaktadır.

Eğitim ile ilgili görüşlerinin öğretmen adaylarının eğitim fakültelerine gelmeden önce şekillenmesine karşın, eğitim fakülteleri bu görüşlerin değişmesinde önemli bir rol oynamaktadır (Doyle, 1997; Parajes, 1992). Dolayısıyla, öğretmen adaylarının eğitim görüşlerinin belirlenmesi öğretmen olduklarında gerçekleştirecekleri etkinlikler hakkında bir fikir sahibi olmamıza yardımcı olacaktır.

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi (BÖTE) Bölümleri

Üniversiteler ülkemizde bireylere meslek kazandırmada en etkin kurumların başında gelmektedir (Sanalan, Telli, Selim, Öz, Koç ve Çelik, 2010). Üniversitelerdeki diğer birçok alanda olduğu gibi eğitim alanında da bireylerin bilgi ve iletişim teknolojilerinin yaygın şekilde kullanabilme bilgi ve becerisine sahip şekilde yetiştirilmesi bir zorunluluk haline gelmiştir (Dursun ve Çuhadar, 2009; Kayak ve Orhan, 2009; Akkoyunlu, Orhan ve Umay, 2005). Bu amaçla üniversitelerin farklı fakültelerinde, çeşitli öğretim kademelerinde ve kurumlarında bilişim teknolojileri alanında görev yapacak öğretmenler yetiştirilmek için 1998 yılında Eğitim Fakültelerinin yeniden yapılandırılması çerçevesinde, ilköğretim okullarına bilgisayar öğretmeni yetiştirmek için Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi (BÖTE) bölümleri açılmıştır (Akkoyunlu ve diğ., 2005; Numanoglu ve Bayır, 2009). Bilgisayar öğretmeni yetiştirmeyi amaçlayan BÖTE bölümlerinde öğrenim gören öğretmen adaylarına özel alan bilgisi, öğretmenlik meslek bilgisi ve genel kültüre yönelik derslerin yer aldığı bir program dahilinde öğretim verilmektedir (Çuhadar ve Dursun, 2009; Numanoglu ve Bayır, 2009; Akkoyunlu, 2002). BÖTE bölümlerinden mezun olan öğretmen adaylarının güncel öğretim teknolojilerini kullanarak derslerde gerekli yöntem ve teknikleri kullanabilen ve öğrenme-öğretme etkinliklerini planlayabilen birer öğretim tasarımcısı olmaları beklenmektedir (Sanalan ve diğ., 2010; Dursun ve Çuhadar, 2009).

BÖTE Öğretmen Adaylarına Yönelik Araştırmalar

Bilgisayar öğretmen adaylarının demografik özelliklerini, mesleğe karşı tutumlarını ve eğitime ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik araştırmalara bakıldığında alanyazında geniş kapsamlı ve yeterli sayıda araştırmanın yapılmadığı görülmüştür. Bu nedenle bilgisayar öğretmen adaylarının ilgili özelliklerini ortaya çıkarmaya yönelik bir araştırmaya gereksinim duyulmuştur.

Akkoyunlu ve Orhan (2003) BÖTE bölümü son sınıf öğrencilerinin bilgisayar kullanıma öz yeterlilik inancı ile demografik özellikleri arasındaki ilişkiyi incelerken Türkiye'deki beş üniversitenin BÖTE bölümlerinde öğrenim görmekte olan 156 son sınıf öğrencinin demografik bilgilerini şu şekilde sıralamaktadır:

- BÖTE bölümü son sınıf öğrencilerinin büyük bir çoğunluğu 20 yaşın üzerindedir.

- BÖTE bölümü son sınıf öğrencilerinin çoğunluğunu erkekler oluşturmaktadır.
- Öğrencilerin oldukça büyük bir kısmı meslek liselerinden mezun olmuştur.
- Öğrencilerin büyük bir çoğunluğu üniversiteye girerken BÖTE bölümünü 6 - 10. sırada tercih etmiştir.

Numanoğlu ve Bayır (2009) BÖTE bölümünde öğrenim gören 39 öğretmen adayının öğretmenlik mesleği genel yeterliklerini kazanma durumlarına ilişkin görüşlerinin belirlenmesine yönelik gerçekleştirdiği araştırmasında hem erkek hem de kız öğrencilerinin bilgisayar öğretmenliğini tercih oranlarının yakın olduğunu belirtmiştir. Aynı çalışmada öğrencilerin %51,28'i (n=20) öğrenim gördükleri bölüme isteyerek geldikleri, %48,72'sinin (n=19) ise bölüme istemeyerek geldikleri ve öğrencilerin %66,67'sinin (n=26) mezun olunca bilgisayar öğretmeni olarak görev yapmak istediğini, %33,33'ü (n=13) ise mezun olunca bilgisayar öğretmeni olarak görev yapmak istemediği belirtilmiştir.

Erkoç ve Bayrak (2008) BÖTE bölümünde öğrenim gören 114 öğrenciyle mesleki tercih ve çoklu zeka alanları profillerinin belirlenmesi amacıyla yaptıkları çalışmada öğrencilerin %64'ü gibi büyük bir çoğunluğunun meslek lisesinden mezun olduklarını (n=74) ve BÖTE bölümünü OÖBP ve alan sınırlaması (%47) ile sevdiği ve yapmak istediği iş olarak gördükleri (%35) nedeniyle bu bölümü tercih etmiş olduklarını belirtmişlerdir. Aynı çalışmada gelecekte tercih edilen meslek olarak öğrencilerin % 48'i öğretmenlik mesleğini seçmişlerdir. Programcılık (%16) ve diğer meslek grupları (%16) öğretmenlik mesleğinden sonra sıralanmaktadır.

Telli ve Selim (2009) tercih aşamasındaki ve sonrasındaki mesleki beklentilerin belirlenmesi amacıyla BÖTE bölümünde öğrenim gören 63 birinci sınıf öğretmen adayı ile gerçekleştirdikleri çalışmada öğrencilerin %50'sinin (n=32) meslek lisesinden mezun olduklarını belirtmişlerdir.

Kurt ve Sular (2011) BÖTE bölümü son sınıf öğrencilerinin meslekleri ile ilgili önyargılarını ve bu önyargılara yönelik çözüm önerileri belirlemek amacıyla yaptıkları çalışmada çalışmaya katılan öğretmen adaylarının mesleki ön yargılarının başında; görev yapacakları okulun fiziksel şartlarının ve mesleki ortamı ile Milli Eğitim Bakanlığı'nın bazı uygulamalarının gelmekte olduğunu belirtmişlerdir.

Akdağ (2004) BÖTE bölümünde öğrenimini sürdüren 166 öğretmen adayı ile yapmış olduğu çalışmada ise diğer araştırmaların tersine öğrencilerin demografik özellikleri olarak öğretmen adaylarının mezun oldukları ortaöğretim kurumlarının başında genel liseler (% 38) gelmekte, bunu mesleki ve teknik liselerin (% 31.3) izlediğini belirtmiştir. Yine aynı çalışmada öğretmen adaylarının okudukları bölümü seçme nedenlerinin başında; mezun olunca işsizlik problemi yaşamaya-

caklarına inanmaları, bilgisayar öğretmenliğinin gittikçe önem kazandığını düşünmeleri ve üniversite giriş sınavlarında ek puan verilmesi şeklinde özetlenmiştir.

Karataş (2010) BÖTE bölümü son sınıfta öğrenim gören 28 öğretmen adayının zihin haritaları ile mesleklerine ilişkin düşüncelerini öğrenmek amacıyla gerçekleştirdiği çalışmada öğrencilerin %54 ünün (n=13) bölüme ilk beş tercihi içerisinde yer verdiğini belirtmiştir. Yine aynı çalışmada öğretmen adaylarının geleceklere ilişkin ürettikleri fikirlerin en çok Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak çalışma (n=20) etrafında yoğunlaştığı görülmüş olmasına rağmen öğretmenliği (n=17) kendi mesleklerinin ilgi alanına giren görevler içerisinde web/grafik tasarımcısından sonra (n=19) ve teknik elemanı olma (n=17) görevi ile eş değerde değerlendirdikleri görülmüştür. Çalışmaya katılan 8 öğretmen adayı da bilgisayar öğretmenlerinin işbirlikçi ve yapılandırmacı gibi liberal eğitim görüşünü yansıtan öğretme-öğrenme yaklaşımlarına vakıf olması gerektiğine dikkati çekmiştir.

BÖTE bölümünden mezun olan öğretmen adaylarına eğitimin her kademesinde öğrencilere, diğer öğretmenlere ve topluma bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili bilgi ve becerilerinin kazandırılmasında önemli sorumluluklar yüklenmektedir (Karataş, 2010). Çuhadar ve Dursun'un (2010) yapmış oldukları araştırma sonucunda öne sürdükleri BÖTE bölümü mezunlarının yüklenmiş oldukları toplumsal roller şu şekilde belirtilmektedir:

- Teknoloji konusunda rehber ve yol gösteren
- Örnek davranışlarla topluma model olmak
- Teknoloji konusunda bilinçli öğrenciler yetiştirmek
- Toplumda bir teknik servis elemanı olarak algılanmak

Bu amaçlar doğrultusunda BÖTE bölümlerinde öğrenim gören öğretmen adaylarının eğitimlerinde öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının geliştirilmesi ve eğitime ilişkin görüşlerinin belirlenmesi önem kazanmaktadır. Bununla birlikte alanyazında BÖTE bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının eğitim ile ilgili görüşlerini inceleyen çalışmalar kısıtlıdır.

Bu çalışmanın amacı BÖTE bölümünde öğrenim gören son sınıf öğrencilerinin demografik özelliklerini, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını ve eğitime ilişkin görüşlerini ortaya çıkarmaktır. Bu doğrultuda çalışmada aşağıdaki araştırma problemleri üzerinde durulmaktadır:

1. Araştırmaya katılan BÖTE bölümü son sınıf öğrencilerin demografik özelliklerinin dağılımı (cinsiyet, yaş, kayıtlı olunan program türü, mezun olunan lise ve lise türü) nelerdir?

2. Araştırmaya katılan BÖTE bölümü son sınıf öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları nelerdir?
 - i. Araştırmaya katılan BÖTE bölümü son sınıf öğrencilerin bulundukları bölümü tercih etme nedenleri nelerdir?
 - ii. Araştırmaya katılan BÖTE bölümü son sınıf öğrencilerinin bulundukları bölümü tercih etme nedenleri ile mezun oldukları lise türü arasında ilişki var mıdır?
 - iii. Araştırmaya katılan BÖTE bölümü son sınıf öğrencilerinin gelecekte öğretmenlik mesleğini yapma düşünceleri ile mezun oldukları lise türü arasında ilişki var mıdır?
3. Araştırmaya katılan BÖTE bölümü son sınıf öğrencilerin eğitime ilişkin görüşleri nelerdir?
 - i. Araştırmaya katılan BÖTE bölümü son sınıf öğrencilerinin eğitime ilişkin liberal ve muhafazakar görüşleri arasında bir fark var mıdır?
 - ii. Araştırmaya katılan BÖTE bölümü son sınıf öğrencilerinin eğitime ilişkin liberal ve muhafazakar görüşleri nelerdir?

YÖNTEM

Çalışma Grubu

Bu çalışmaya 2009-2010 öğretim yılında Türkiye'deki 16 üniversitenin Eğitim Fakültelerinin BÖTE Bölümüne devam eden 413 son sınıf öğretmen adayı gönüllü olarak katılmıştır. Katılımcılar Fırat Üniversitesi'nden 59 (%14,3), Selçuk Üniversitesi'nden 45 (%10,9), Hacettepe Üniversitesi'nden 43 (%10,4), Yıldız Teknik Üniversitesi'nden 35 (%8,5), Uludağ Üniversitesi'nden 35 (%8,5), Dokuz Eylül Üniversitesi'nden 33 (%8,0), Çanakkale Üniversitesi'nden 29 (%7,0), Balıkesir Üniversitesi'nden 28 (%6,8), Gazi Üniversitesi'nden 23 (%5,6), Yüzüncüyıl Üniversitesi'nden 19 (%4,6), Atatürk Üniversitesi'nden 15 (%3,6), Başkent Üniversitesi'nden 15 (%3,6), Yeni Başarı Üniversitesi'nden 14 (%3,4), Boğaziçi Üniversitesi'nden 10 (%2,4), Ege Üniversitesi'nden 5 (%1,2) ve Karadeniz Üniversitesi'nden 5 (%1,3) BÖTE bölümü son sınıf öğretmen adayından oluşmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Bu çalışmada veri toplama aracı olarak Aksu ve diğerleri (2010) tarafından geliştirilen ve öğretmen adaylarının kişisel bilgilerini, toplumsal alana ilişkin görüşlerini ve eğitim görüşlerini ölçmeyi amaçlayan "Eğitim Fakülteleri Öğrenci Profili Araştırması" anketi kullanılmıştır. Üç bölümden oluşan anketin birinci bölümü öğretmen adaylarının cinsiyet, yaş, kayıtlı olduğu program, mezun olunan lise türü, yaşamlarını geçirdikleri yerleşim birimi, anne ve babanın iş ve eğitim durumu, bölüm tercih nedenleri ve öğretmenlik yapma düşüncesi gibi kişisel bilgi-

lerinin istendiği 11 sorudan oluşmaktadır. İkinci bölümde ise kamu kurumlarına güven, Avrupa Birliği üyeliği ile ilgili düşünce, kaderci tutum, kendini demokrat bir insan olarak tanımlayabilme, okuma alışkanlıkları, müzik tercihleri ve hayatta karşılaşılan sorulara cevap vermede güvenilir görülen kaynaklara yönelik görüşlerin sorulduğu 10 madde bulunmaktadır. Anketin üçüncü bölümünde yer alan 33 madde ile de öğretmen adaylarının eğitim ve öğretime ilişkin liberal ve muhafazakâr eğitim görüşlerinin ortaya çıkarılması hedeflenmiştir. Eğitim ideolojisi ile ilgili çalışmalardan (O’Neil, 1990; Kiraz ve Ozdemir, 2006) yararlanılarak hazırlanmış olan bu bölümdeki sorular Likert tipi 5’li derecelendirme sistemine göre geliştirilmiştir. 33 anket maddesinden 19’u liberal eğitim görüşünü yansıtırken, 14’ü muhafazakâr eğitim görüşüne yöneliktir. Aksu ve diğerleri (2010) anketin bu bölümüne ilişkin Cronbach’s Alpha güvenirlik katsayısını 0,82 olarak belirtmiştir. Bu çalışmada ise Cronbach’s Alpha güvenirlik katsayısı 0,75 olarak belirlenmiştir. Bu çalışmada, anketin sadece birinci ve üçüncü bölümünden elde edilen bulgular sunulmaktadır.

Veri Toplama Süreci ve Analizi

Bu çalışmada Türkiye’deki üniversitelerin Eğitim Fakültelerinin son sınıfında öğrenim gören öğretmen adaylarına yönelik olarak tasarlanan “Eğitim Fakülteleri Öğrenci Profili” araştırması kapsamında BÖTE bölümlerinde öğrenim gören öğretmen adaylarından elde edilen veriler değerlendirilmiştir. “Eğitim Fakülteleri Öğrenci Profili” araştırmasında Türkiye’de Eğitim Fakültesi bulunan tüm üniversitelere “Eğitim Fakülteleri Öğrenci Profili Araştırması” anketi bir bilgilendirme formu ile gönderilmiş ve evren üzerinden bir çalışma yapılması hedeflenmiştir. Anketi doldurarak geri gönderen üniversitelerden gelen veriler incelendiğinde 16 üniversitenin BÖTE bölümlerinden veri elde edildiği görülmüştür.

Elde edilen verilerin çözümlenmesinde araştırma amaçları doğrultusunda frekans ve yüzde gibi betimsel istatistikler hesaplanmış ve uygun değişkenler kullanılarak t-test ve ki-kare testi analizleri yapılmıştır. T-test ve ki-kare testi analizleri öncesinde analizlere ilişkin varsayımlar kontrol edilmiştir.

BULGULAR

Demografik Özellikler

Çalışmaya katılan son sınıf BÖTE bölümü öğretmen adaylarının demografik özelliklerinin belirlenmesi için betimsel istatistik yöntemleri kullanılmıştır. Öğretmen adaylarının çoğunluğu (%61,3) erkek öğrencilerden oluşmaktadır. Yaşa göre dağılımları incelendiğinde ise çalışmaya katılan öğretmen adaylarının yarı-

sından fazlasının (%66,4) yaşının 22 ile 24 arasında olduğu görülmektedir. Ayrıca katılımcıların %15,5'inin yaşının 25 ve üzerinde olduğu belirlenmiştir.

Çalışmaya katılan öğretmen adaylarının tamamına yakını (%91,4) birinci öğretim kayıtlı öğrencilerden oluşmaktadır. % 98,0'ı devlet lisesinden mezun olan katılımcıların BÖTE bölümüne girerken ek puan aldıkları Mesleki ve Teknik Liselerinden (%32,1) mezun olduğunu göstermektedir. Ayrıca katılımcıların %31,6'lık bir bölümünün ise Genel Liselerden mezun olduğu görülmektedir.

Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutum

Araştırmaya katılan Eğitim Fakültesi son sınıf BÖTE bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının belirlenmesi için betimsel istatistik yöntemleri ve Ki-kare analizi kullanılmıştır. Katılımcıların başlıca BÖTE bölümünü seçme nedenlerinin öğretmen olma isteği (%29,8), iş bulma olanağı (%28,6), ÖSS puanı (%25,4) çalışma koşulları (%12,5) ve ailenin/çevrenin etkisi (%8,2) olduğu görülmektedir. Diğer taraftan öğretmenlik mesleğinin statüsünü BÖTE bölümünü seçme nedenlerinden biri olarak gören öğretmen adaylarının yüzdesi oldukça düşüktür (%4,1).

BÖTE bölümü öğrencilerinin bulundukları bölümü tercih etme nedenleri ile mezun oldukları lise türleri arasında bir ilişki olup olmadığı Ki-kare analizi kullanılarak incelenmiştir. Analiz öncesinde gözlemlerin bağımsızlığına ve beklenen frekansların sayısal büyüklüğüne ilişkin varsayımlar kontrol edilmiş ve bir ihlale rastlanmamıştır. Analiz sonucu öğrencilerin mezun oldukları lise türleri ile BÖTE bölümünü tercih nedenlerinden “öğretmen olma isteği” ($\chi^2 (2, n= 399) = 9,719, p = 0,008, \text{Cramer's } \nu = 0,156$), “iş bulma olanağı” ($\chi^2 (2, n= 399) = 14,476, p = 0,001, \text{Cramer's } \nu = 0,190$), “ÖSS puanı” ($\chi^2 (2, n= 399) = 19,338, p = 0,000, \text{Cramer's } \nu = 0,220$) ve “Diğer nedenler” ($\chi^2 (2, n= 399) = 19,134, p = 0,000, \text{Cramer's } \nu = 0,219$) arasında anlamlı bir ilişki olduğunu göstermiştir. Elde edilen Cramer's ν değerleri bulunan anlamlı ilişkilerin etki büyüklüğünün düşük olduğunu ve sonuçların örneklemin genişliğinden kaynaklanabileceğini göstermiştir. Çizelge 1'de öğrencilerin mezun oldukları lise türleri ile arasında anlamlı bir ilişki bulunan BÖTE bölümünü tercih etme nedenlerine ilişkin Ki-kare analizi sonuçları özetlenmiştir.

Çizelge 1. BÖTE bölümü öğretmen adaylarının mezun oldukları lise türleri ile arasında anlamlı bir ilişki bulunan bölümü tercih etme nedenleri

BÖTE bölümünü tercih nedeni		Lise Türü				χ^2 (399)	Cramer's ν
		Mesleki ve Teknik Liseler (Ek puan veren) (%)	Genel Lise (%)	Diğer Liseler (%)	Toplam (%)		
Öğretmen olma isteği	Evet	43,0	28,1	28,9	30,3	9,719**	0,156
	Hayır	7,3	33,1	39,6	69,7		
İş bulma olanağı	Evet	20,5	43,6	35,9	29,3	14,476***	0,190
	Hayır	36,9	26,6	36,5	70,7		
ÖSS puanı	Evet	17,6	47,1	35,3	25,6	19,338***	0,220
	Hayır	37,0	26,3	36,7	74,4		
Diğer nedenler	Evet	50,0	10,6	39,4	16,5	19,134***	0,219
	Hayır	28,5	35,7	35,7	83,5		

Not: ** = $p \leq 0,01$ *** = $p \leq 0,001$

Öğretmen adaylarının büyük bir bölümü (%73,1) mezun olduktan sonra öğretmenlik mesleğini yapmayı düşündüğünü belirtmiştir. Öğretmenlik yapmayı düşünen kız öğrencilerin yüzdesi (%83,9) erkek öğrencilerden (%66,5) daha yüksektir. Başka iş fırsatlarını öğretmenliğe tercih eden öğrencilerin yüzdesinin ise %20,8 olduğu görülmektedir.

Çizelge 2. BÖTE bölümü öğretmen adaylarının mezun oldukları lise türü ile mezun olduktan sonra öğretmenlik yapma düşünceleri arasındaki ilişki

Öğretmenlik yapmayı düşünme	Lise Türü				χ^2 (397)	Cramer's ν
	Mesleki ve Teknik Liseler (Ek puan veren) (%)	Genel Lise (%)	Diğer Liseler (%)	Toplam (%)		
Düşünüyorum	37,8	36,8	42,1	39,0	10,193	0,113
Kesinlikle düşünüyorum	39,4	37,6	24,8	33,5		
Başka iş fırsatlarını öğretmenliğe tercih ederim	16,5	21,6	24,8	21,2	4,3	0,08
Düşünmüyorum	4,7	2,4	5,5	4,3		
Kesinlikle düşünmüyorum	1,6	1,6	2,8	2,0	2,0	0,04

Not: * = $p \leq 0,5$ ** = $p \leq 0,01$, *** = $p \leq 0,001$

Öğretmen adaylarının gelecekte öğretmenlik mesleğini yapma düşünceleri ile mezun oldukları lise türleri arasında bir ilişkinin olup olmadığını incelenmek için Ki-kare analizi kullanılmıştır. Analiz öncesinde gözlemlerin bağımsızlığına ve beklenen frekansların sayısal büyüklüğüne ilişkin varsayımlar kontrol edilmiş ve bir ihlale rastlanmamıştır. Analiz sonucu öğretmen adaylarının öğretmenlik yapma isteği ile mezun oldukları lise türleri arasında anlamlı bir ilişki olmadığı

görülmektedir (χ^2 (8, n= 397) = 9,719, 10,193, p = 0,252, Cramer's ν = 0,113). Çizelge 2'de elde edilen Ki-kare analizi sonuçları özetlenmektedir.

Öğretmen adaylarının BÖTE bölümünü seçme nedenleri ile gelecekte öğretmenlik yapmak istekleri arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığı Ki-kare analizi kullanılarak incelenmiştir. Analiz öncesinde gözlemlerin bağımsızlığına ve beklenen frekansların sayısal büyüklüğüne ilişkin varsayımlar kontrol edilmiştir. Ancak beklenen frekansların sayısal büyüklüğüne ilişkin varsayımının öğretmenlik yapmak isteği ile BÖTE bölümünü tercih nedenlerinden “Çocuklarla/gençlerle çalışma” ve “Öğretmenlik mesleğinin statüsü” arasındaki ilişkiyi incelemek için yapılan Ki-kare analizlerinde sağlanmadığı görülmüştür. Analiz sonuçları öğretmen adaylarının mezun olduktan sonra öğretmenlik mesleğini yapma isteği ile BÖTE bölümünü tercih nedenlerinden “Öğretmenlik olma isteği” (χ^2 (2, n = 409) = 31,632, p = 0,000, Cramer's ν = 0,278), “Diğer nedenler” (χ^2 (2, n = 409) = 16,479, p = 0,000, Cramer's ν = 0,201), “Çocuklarla/gençlerle çalışma” (χ^2 (2, n = 409) = 6,927, p = 0,031, Cramer's ν = 0,130) ve “Öğretmenlik mesleğinin statüsü” (χ^2 (2, n = 409) = 6,525, p = 0,038, Cramer's ν = 0,126) arasında anlamlı bir ilişki olduğunu göstermiştir. Cramer's ν değerlerinden bu ilişkilerin düşük etki büyüklüğünde olduğu görülmektedir. Çizelge 3'te elde edilen anlamlı Ki-kare analizi sonuçları özetlenmektedir.

Çizelge 3. BÖTE bölümü öğretmen adaylarının mezun olduklarında öğretmenlik yapmak isteği ile arasında anlamlı bir ilişki bulunan bölüm tercih etme nedenleri

BÖTE bölümünü tercih nedeni		Öğretmenlik yapmayı düşünme				χ^2 (409)	Cramer's ν
		Düşünüyorum (%)	Başka iş fırsatlarını öğretmenliğe tercih ederim (%)	Düşünmüyorum (%)	Toplam (%)		
Öğretmen olma isteği	Evet	91,9	5,7	2,4	30,1	31,632***	0,278
	Hayır	65,0	27,3	7,7	69,9		
Diğer nedenler	Evet	53,0	34,8	12,1	16,1	16,479***	0,201
	Hayır	77,0	18,1	5,0	83,9		
Çocuklar / gençlerle çalışma	Evet	100,0	0,0	0,0	4,4	6,927*	0,130
	Hayır	71,9	21,7	6,4	95,6		
Öğretmenlik mesleğinin statüsü	Evet	100,0	0,0	0,0	4,2	6,525*	0,126
	Hayır	71,9	21,7	6,4	95,8		

Not: * = $p \leq 0,5$ *** = $p \leq 0,001$

Eğitime İlişkin Görüşler

Çalışmaya katılan son sınıf BÖTE bölümü öğrencilerinin eğitime ilişkin görüşlerinin hangi anlayışa daha yakın olduğunun belirlenmesi için, muhafazakâr ve liberal eğitim anlayışına yönelik sorulan anket maddelerinin aritmetik ortalaması hesaplanmış ve iki görüş arasında anlamlı bir fark olup olmadığı eşleştirilmiş örneklem t-testi ile incelenmiştir. Analiz sonucu öğrencilerin liberal eğitim görüşü genel ortalaması ($\bar{x} = 4,02$, $SS = 0,36$) ile muhafazakâr eğitim görüşü genel ortalaması ($\bar{x} = 3,38$, $SS = 0,54$) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunduğunu göstermiştir [$t(411) = 22,18$, $p = 0,000$, $r = 0,21$]. BÖTE bölümü öğretmen adaylarının eğitim ilişkin görüşlerinde liberal bakış açısının muhafazakâr bakış açısına göre daha fazla benimsendiği görülmektedir.

Çizelge 4. BÖTE bölümü öğretmen adaylarının liberal eğitim görüşlerine ilişkin maddelere verdikleri yanıtların bazıları

	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum
Liberal eğitim görüşleri			
Bireysel farklılıklar (fiziksel, psikolojik ve sosyal) bireysel benzerliklerden daha önemlidir; bu nedenle eğitim programları belirlenirken bireysel farklılıklara öncelik verilmelidir.	%85,7	%9,9	%4,4
Okul, bireysel ve grup olarak problem çözme becerileri üzerinde yoğunlaşmalıdır.	%94,1	%4,2	%1,7
Okul programları hem öğrencilerin hem de toplumun değişen ihtiyaçlarına göre sürekli güncellenmelidir.	%93,9	%3,9	%2,2
Öğretmenin esas amacı, bilgiyi aktarmaktan ziyade öğrencilerde öğrenmeye karşı ilgi ve istek uyandırmak olmalıdır.	%96,6	%1,0	%2,4
Öğrenci kendi kişisel gereksinimlerine en uygun eğitim konusunda karar veren kişi olmalıdır.	%84,4	%12,2	%3,4

Araştırma kapsamında öğretmen adaylarının eğitime, okulun amaç ve işlevine, öğretmene ve öğrenciye ilişkin liberal ve muhafazakâr görüşleri ise betimsel istatistik yöntemleri kullanılarak incelenmiştir. Çizelge 4'te öğretmen adaylarının liberal eğitim görüşünü yansıtan bazı anket maddelerine verdikleri yanıtlar yer almaktadır. Anket maddelerine verilen yanıtlar incelendiğinde, öğretmen adaylarının büyük bir bölümünün liberal eğitim görüşüne yönelik bu anket maddelerine “katılıyorum” yanıtını verdikleri görülmektedir. Diğer bir ifade ile BÖTE bölümü öğretmen adayları öğretmenin bilgiyi aktaran değil öğrenmeye ilgi ve

istek uyandıran bir kişi olması, okulun problem çözme becerilerine ağırlık vermesi, okul programlarının değişen ihtiyaçlarını göz önünde bulundurması, eğitim programlarında bireysel farklılıklara öncelik verilmesi ve öğrencilerin kişisel gereksinimlerine uygun olan eğitimi seçebilmesi gerektiğini düşünmektedir

Çizelge 5. BÖTE bölümü öğretmen adaylarının muhafazakar eğitim görüşlerine ilişkin maddelere verdikleri yanıtların bazıları

	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum
Muhafazakar eğitim görüşleri			
Eğitim geleneksel ilke ve uygulamaları temelinde yürütülmelidir.	%26,7	%19,6	%53,7
Okulun temel amacı, var olan toplumsal düzen içinde gerek duyulan bilgi ve becerileri aktarmaktır.	%61,5	%20,7	%17,8
Okul programları, bireysel konulardan daha çok toplumun uzun vadeli gereksinimlerine cevap veren konulara ağırlık vermelidir.	%66,6	%22,6	%10,8
İnsanların doğruyu algılayışı ve değer yargıları genellikle benzer olduğundan öğretim programlarının çeşitlendirilmesine gerek yoktur.	%14,4	%11,7	%73,9

BÖTE bölümü son sınıf öğretmen adaylarının muhafazakar eğitim anlayışına yönelik bazı anket maddelerine verdikleri yanıtlar ise Çizelge 5'de gösterilmektedir. Belirtilen anket maddelerine verilen yanıtlar irdelendiğinde, öğretmen adaylarının eğitimin geleneksel ilke ve yöntemler ile yürütülmesi ve tek tür eğitim programlarının bulunması düşüncesine katılmadıkları görülmektedir. Bunun yanı sıra, öğretmen adaylarının çoğunluğu okulun temel amacının toplumun ihtiyaç duyduğu bilgi ve becerileri aktarmak olduğu ve buna paralel olarak da okul programlarının toplumun uzun vadeli gereksinimlerine uygun olarak hazırlanması gerektiği görüşlerine ise katılmaktadırlar. Bulgulardan öğretmen adaylarının eğitime ilişkin görüşlerinde liberal anlayışın daha baskın olduğu ancak muhafazakar eğitim görüşünün etkisinin de göz önünde bulundurulması gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu çalışma BÖTE bölümünde öğrenim gören son sınıf öğrencilerinin demografik özelliklerini, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını ve eğitime ilişkin görüşlerini ortaya çıkarmayı hedeflemektedir.

Demografik Özellikler

Araştırmanın ilk bulgusuna göre BÖTE bölümü son sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu erkek öğrencilerden (%61,3) ve Mesleki ve Teknik Lise (%32,1) mezunlarından oluşmaktadır. Bu oran öğrencilerin üniversite öğrenimlerine başlamış oldukları 2004-2005 ortaöğretim istatistikleri ile benzerlik göstermektedir. Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2004 – 2005 istatistiklerine göre ortaöğretimdeki 3.039.449 öğrencilerin % 57'si erkek; % 43'ü ise kız öğrencilerden oluşmaktadır (T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, 2005). Demografik özellik olarak cinsiyet dağılımının belirtilen yıllar arasında Mesleki ve Teknik Ortaöğretimde öğrenim gören öğrenciler arasındaki oran % 62 erkek ve % 38 kız olarak dağılım göstermektedir (T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, 2005). Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2010 – 2011 istatistiklerine göre de ortaöğretimde öğrenim gören erkek ve kız öğrenci yüzdelerinin sırasıyla % 54 ve % 46 olduğu görülmektedir (T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, 2011). 2010 – 2011 yılları arasında Mesleki ve Teknik Ortaöğretimde öğrenim gören öğrencilerin de aynı şekilde bir dağılım gösterdikleri görülmektedir. T.C. Milli Eğitim Bakanlığı (2011) verilerine bu okullarda öğrenim gören öğrencilerin %56'sı erkek, % 44'ü kız öğrencilerden oluşmaktadır. Akkoyunlu ve Orhan (2003) 159 BÖTE bölümü son sınıf öğrencileriyle yaptıkları çalışmada da son sınıf öğrencilerinin çoğunluğunu erkeklerin oluşturduğunu belirtmişlerdir (%68). Bu bağlamda çalışmada elde edilen demografik bilgi olarak son sınıf BÖTE öğrencilerinin cinsiyet dağılımları hem üniversiteye giriş yaptıkları yıl hem de mevcut sisteme kayıtlı olan öğrenci sayıları açısından tutarlılık göstermektedir.

Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutum

Araştırmanın diğer bir bulgusu da son sınıf BÖTE öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının farklılık göstermesidir. Numanoglu ve Bayır (2009) BÖTE bölümü dördüncü sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında yaptıkları çalışmaya katılan öğretmen adaylarının yaklaşık yarısının bölümü isteyerek (n=20) diğer yarısının da (n=19) istemeyerek seçtiklerini belirlemişlerdir. Dolayısıyla BÖTE bölümlerinin öğrenciler tarafından tercih edilmesinin altında yatan nedenlerin araştırılması önemlidir. Bu çalışmaya katılan öğretmen adayları BÖTE bölümünü seçme nedenleri arasında en çok öğretmen olma isteği (%29,8), iş bulma olanağı (%28,6) ve ÖSS puanı (%25,4) olduğunu belirtmişlerdir. Bu bulgu Akdağ (2004)'ın 166 BÖTE öğrencisinin katılımıyla gerçekleştirdiği çalışmasının sonuçlarını destekler niteliktedir. Akdağ (2004) BÖTE bölümünün seçilme nedeni olarak öğrencilerin mezun olunca işsizlik problemi yaşamayacaklarına inanmaları, bilgisayar öğretmenliğinin gittikçe önem kazandığını düşünmeleri ve üniversite giriş sınavlarında ek puan verilmesi olarak belirtmiştir. Sanalan ve diğerleri (2010) 63 BÖTE bölümü öğrencisi ile yaptıkları çalışmanın bölüm seçme nedenleri de çalışmanın bulgularını destekler niteliktedir. Yaptıkları çalışmada öğrencilerin bölüm seçme nedenleri olarak ÖSS puanı,

sosyal çevre, öğretmenlik mesleğinin cazip hale gelmesi ve bilgisayar alanına duyulan ilgi olarak özetlenmiştir. Bu çalışmadaki bölüm seçme nedeni olarak çalışma koşullarının, aile ve çevre etkisinin, çocuklarla çalışmanın ve öğretmenlik mesleğinin statüsünün düşük oranlarda tercih edilmesi gençlerin üniversite sınavı tercihlerinde genel olarak eğilimlerinin bu alanlardan bağımsız şekilde yapıldığının göstergesi olarak yorumlanabilir. Burada öğrenciler tarafından diğer nedenler olarak yapılan giriş nedeni tercihi sonraki araştırmalarda bu konunun detaylı şekilde irdelenmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır.

BÖTE bölümlerinin seçilme nedenleri çerçevesindeki bulgulara ait olarak öğretmen olma isteği nedeninin mezun olunan liseler arasında farklılık göstermesi ek puan alarak mezun olan öğrencilerin, genel lise ve diğer lise mezunlarının meslek tercihlerini öğretmenlik olarak seçtiklerinin bir göstergesi olarak düşünülebilir. Özellikle hem ek puan alınan mesleki ve teknik liselerden mezun olan hem de öğretmen olma isteğiyle tercih yapan öğrencilerin sayısı (%43) bu liselerin misyonunu yerine getirme açısından değer taşımaktadır. Diğer liselerden mezun ve öğretmen olma isteğiyle seçim yapan öğrencilerin oranları da çok düşük değerlerde olmaması BÖTE bölümünü seçen öğrencilerin çok büyük bir oranda öğretmen olma isteğiyle tercih yaptıklarını göstermektedir.

Bu kapsamda değerlendirildiğinde kolay iş bulabilme nedeniyle BÖTE bölümünü tercih eden öğrencilerin çoğunluğunun genel liselerden mezun öğrencilerden (%43,6) oluşuyor olması da bölümün yeni yapılandırılan bir bölüm olması ve bölüm ismi olarak öğrencileri bu neden çerçevesinde seçim yapmış olmalarını destekleyebilir. Burada diğer bir bulgu da kolay iş bulma nedeni olarak bölümü seçmemiş ek puan alan liselerden mezun olan öğrencilerin oranıdır (%36,9). Buradaki bu oran yukarıdaki bulgular ile desteklenmiş olup öğretmen olma isteğinin ağırlıklı olarak tercih edilmesiyle açıklanabilir.

ÖSS puanının bölüm tercih edilirken neden olarak seçilmesi çoğunlukla genel liselerden mezun olan öğrenciler tarafından yapılmıştır (%47,1). Bu durum BÖTE bölümünün üniversite tercih puanının genel liselerden mezun öğrenciler açısından diğer bölüm puanlarına oranla avantajlı olmasından ileri gelme olasılığı yüksektir. Bu bulgu kapsamında ÖSS puanını bölüm tercihi olarak seçmeyen ek puanlı liselerden mezun öğrencilerin fazla olması (%37) ve tercih olarak bu seçeneği seçen öğrencilerin oranının da az olması (%17,6) çalışma kapsamında beklenmeyen bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Çünkü öğrencilerin ek puan alarak mezun oldukları düşünürse ÖSS puanının tercih nedeni olarak bu kadar düşük oranda işaretlenmesi yukarıda değinilen ve çok fazla oranda tercih edilen öğretmen olma isteği tercihi açıklanabilir. Bir diğer olasılık da çalışmadaki bu maddenin katılımcılar açısından çok açık şekilde anlaşılamaması olabilir. Sonraki çalışmalarda ÖSS puanının düşük/yüksek olması gibi bir açıklama maddeye eklenmesi yerinde bir tercih olabilir.

Ayrıca yukarıda değinilen üç bölüm tercih nedenlerinin (öğretmen olma isteği, iş bulma olanağı ve ÖSS puanı) etkili bir rol oynamasının yanında öğrencilerin mezun oldukları lise türü bakımından BÖTE bölümlerini seçme nedenleri arasından diğer nedenlerin de ağırlığı önemli ölçüde görülmektedir. Özellikle meslek liselerinden mezun olan öğrencilerin (%50) bölüm seçiminde diğer nedenleri ağırlıklı olarak seçmeleri açıklanması gerekli bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. BÖTE bölümlerinin tercih edilmesine yönelik olarak diğer nedenlerin ortaya çıkarılması sonraki araştırmalar açısından irdelenmesi gerekli olan bir konudur.

Çalışmanın diğer bulgusu da tüm lise gruplarından mezun olan BÖTE öğrencilerinin mezun olduktan sonra meslek olarak öğretmenlik yapmayı düşünmekte olduklarıdır. Meslek seçimi, kişinin birçok meslek türü arasından kendi kişiliğine, özelliklerine ve yeteneklerine en uygun olduğunu düşündüğü ve kendisine doyum sağlayacağına inandığı işe yönelmesidir (Karataş, 2010). Bu yüzden tüm lise gruplarından mezun öğrencilerin çok büyük oranda öğretmenlik yapmayı düşünmesi şüphesiz ki BÖTE bölümlerinin lisans eğitimi sonrası mezun olunan ortaöğretim kurumuna bakılmaksızın kendilerine en uygun olarak düşündükleri meslek tercihlerini göstermektedir. Buradaki bu tercih lisans eğitimlerinde almış oldukları eğitim ile açıklanabilir. Bu bulgu Numanoğlu ve Bayır'ın (2009) çalışmalarındaki sonuçlar ile benzerlik göstermektedir. Çalışmalarına katılan öğrencilerin büyük çoğunluğunun (%66,67) mezun olduktan sonra öğretmen olmak istediklerini belirtmişlerdir. Mevcut çalışmada diğer bir seçenek olan başka iş fırsatlarını öğretmenliğe tercih eden öğrenciler ise büyük oranda genel (%21,6) ve diğer liselerden (%24,8) mezun olmuş olan öğrenci grubundan gelmekte olup lisans eğitimlerine başlamadan sahip oldukları eğitim ve kültürel davranışların üniversite eğitimleri katkısıyla açıklanabilir.

Çalışmanın bir diğer önemli bulgusu ise BÖTE bölümü son sınıfta öğrenim gören öğrencilerin lisans eğitimleri öncesi bölüm seçme nedenleri ile üniversite mezuniyeti sonrası geleceğe yönelik tercihlerinin ortaya çıkarılmasının hedeflendiği bölümdür. Karataş (2010) çalışmasında geleceğe yönelik tercihlerde BÖTE öğrencilerinin mezuniyet sonrası verecekleri kararların net olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Buna rağmen diğer çalışmalarda BÖTE öğrencilerinin gelecek beklentileri açısından olumsuz bir tavır içinde olmadıkları belirtilmiştir (Sanalan ve diğ., 2010). Bu çalışmada ise elde edilen bulgulara göre öğretmen olma isteğiyle bölümü seçen öğrencilerinin büyük bölümü (%91,9) lisans eğitimleri sonrasında gelecekte öğretmenlik yapmayı düşünmektedir. Bu bulgu öğrencilerin lisans eğitiminin BÖTE bölümlerindeki gelecek tercihleri kapsamında bölüm öncesi tercihleriyle değişiklik göstermediğini vurgulamaktadır. Bu kapsamda değerlendirildiğinde asıl önemli olan bulgu ise öğretmen olma isteği ile bölümü seçmeyen adaylar arasında lisans mezuniyetleri sonrasında öğretmenlik yapmayı düşünen öğrenci oranının %65 olmasıdır. Buradan hareketle öğretmen adaylarının lisans eğitimleri süresi sonucunda gelecekleri açısından öğretmenlik mesleğini

büyük oranda seçtikleri sonucuna varılabilir. Numanoğlu ve Bayır (2009)'da çalışmalarında benzer bir sonuç ile karşılaşmışlardır. Çalışmalarında bölüme istemeyerek gelen %48,72'lik kısımdan bir grup öğrencinin lisans eğitimi sonucunda öğretmenlik mesleğini yapacakları yönünde görüş bildirdiklerini aktarmışlardır. Yine aynı kapsamda bu çalışmada öğretmen olma isteğiyle bölümü seçmeyen fakat lisans mezuniyeti sonrası başka iş fırsatlarını öğretmenliğe tercih edenlerin oranıdır (%27,3). Şüphesiz ki farklı kültür, şehir ve liselerde öğrenim gören öğrencilerin mezuniyet sonrası öğretmenlik dışında iş fırsatlarına yönelme oranının bu kadar düşük olması BÖTE bölümlerinin eğitim programları ve lisans derslerinin kapsamı hakkında önemli bir sonuç vermektedir. Bu kapsamda Dursun ve Çuhadar (2009) BÖTE bölümlerinin eğitim programlarının ve ders içeriklerinin çeşitlilik oluşturmaya gerekliliğine vurgu yapmışlardır. Çocuklarla / gençlerle çalışma ve öğretmenlik mesleğinin statüsü ile BÖTE bölümünü seçen öğrencilerin tümü öğretmenlik yapmayı düşünmektedir. Lisans eğitimleri öncesinde bu nedenleri seçmeyerek bölüme gelen öğrencilerin büyük kısmı da (%71,9) öğretmenlik yapmayı düşünmektedir. Her iki nedenin de öğretmenlik mesleğiyle yakından ilgili oluşu lisans sürecinde kazanılan davranış değişikliğiyle açıklanabilir. Bu bulgu ile ilgili olarak diğer bir önemli sonuç da ankette katılımcıların bölüm tercih sebebi olarak diğer nedenleri seçenlerin yarısından fazlasının (%53) öğretmenlik yapmayı düşünmesidir. Diğer nedenlerin belirlenmesine ışık tutacak diğer sonuç da BÖTE'yi diğer nedenler kapsamında seçmeyip lisans sonrası öğretmen olmayı düşünenlerin oranıdır (%77). Diğer bulguların sonuçlarında da ifade edildiği gibi sonraki araştırmalarda irdelenmesi gerekli olan diğer nedenler seçeneğinin %53 ve %77 gibi yüksek oranlarda olması öğretmen olma isteği ve öğretmenlik mesleğinin statüsü gibi meslek ile ilgili bir maddeleri içermesi olasılığını güçlendirmektedir.

Eğitim ile İlgili Görüşler

BÖTE bölümü son sınıf öğrencilerinin eğitime ilişkin görüşlerine bakıldığında ise bulgular muhafazakâr eğitim görüşlerine göre liberal eğitim görüşlerinin daha çok benimsendiğini göstermektedir. Öğrencilerin liberal eğitim görüşlerini daha fazla benimsemesinde öğretim ve öğrenim ortamlarında bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı ile yapılandırmacı yaklaşım arasındaki ilişkinin önemli rol oynadığı söylenebilir. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı ile yapılandırmacı yaklaşım arasında güçlü bir ilişki bulunmaktadır (Ertmer ve Ottenbreit-Leftwich, 2010; Duffy ve Jonassen, 1992; Hermans, Tondeur, van Braak ve Valcke, 2008). Bu bakımdan BÖTE bölümünden mezun olan öğretmen adayının öğretim ve öğrenim ortamlarında aktif ve yüksek düzeyde bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanılacak olması yapılandırmacı öğrenme kuramını büyük oranla uygulayacağı anlamına gelebilir. Yapılandırmacı yaklaşımının ontoloji olarak esasiliğe epistemoloji olarak ise akılçılığa dayanması (Schuh ve Barab, 2007) BÖTE bölümü öğrencilerinin eğitim ile ilgili görüşlerinin liberal yaklaşımlardan etkilenebileceği durumunu ortaya koymaktadır.

BÖTE bölümü son sınıf öğrencileri eğitim ile ilgili görüşlerinde liberal bakış açısını daha fazla benimsemelerine karşın bulgular öğrencilerin çoğunluğunun okulun amacı ve okul programlarına ilişkin muhafazakâr görüşlere katıldıklarını göstermiştir. Öğretmenlerin ya da öğretmen adayların eğitim ile ilgili inanış ve değerlerinin tek bir felsefi ya da ideolojik bakış açısını temel alması beklenemez. Öğretmenlerin eğitim ile ilgili görüşleri birden fazla felsefi ya da ideolojik yaklaşımın özgün olarak harmanlanmasından oluşmaktadır (Parkay ve Standford, 2007; Ryan ve Cooper, 2004). Bu nedenle BÖTE bölümü öğrencilerinin liberal eğitim görüşlerini daha fazla benimsemelerine karşın muhafazakâr eğitim görüşlerine de sahip olmaları olağan bir durumdur.

KAYNAKLAR

- Akdağ, M. (2004). Bilgisayar ve öğretim teknolojileri öğretmeni adaylarının demografik özellikleri ve öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 06-09 Temmuz, Malatya, Türkiye. 106-108.
- Akkaya, N. (2009). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*. 25, 35-42.
- Akkoyunlu, B. (2002). Educational technology in Turkey: Past, present and future. *Educational Media International*. 39 (2), 165-173.
- Akkoyunlu, B., Orhan, F., & Umay, A. (2005). Bilgisayar öğretmenleri için “Bilgisayar öğretmenliği öz-yeterlik ölçeği” geliştirme çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 29, 1-8.
- Akkoyunlu, B. & Orhan, F. (2003). Bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi (BÖTE) bölümü öğrencilerinin bilgisayar kullanma öz yeterlik inancı ile demografik özellikleri arasındaki ilişki. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*. 2 (3), 86-93.
- Akpınar, E., Yıldız, E. & Ergin, Ö. (2006). Fen bilgisi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*. 19, 56-62.
- Aksu, M., Demir, C. E., Daloğlu, A., Yıldırım, S. & Kiraz, E. (2010). Who are the future teachers in Turkey. Characteristics of entering student teachers. *International Journal of Educational Development*, 30(1), 91-101.
- Aksu, M., Daloğlu, A., Yıldırım, S., Kiraz, E. & Demir, C. E. (2008). Geleceğin öğretmenleri kimler: Eğitim fakülteleri öğrenci profili. *İlköğretmen*. 16, 44-49.
- Çelikten, M., Şanal, M. & Yeni, Y. (2005). Öğretmenlik mesleği ve özellikleri. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 5 (2), 207-237.
- Çuhadar, C. & Dursun, Ö.Ö. (2010) Bilişim teknolojileri öğretmeni adaylarının gözüyle öğretmenlik mesleği. *Eğitim Teknolojileri Araştırmaları Dergisi*, 1 (1).
- Doll, R. C. (1990). *Curriculum improvement: Decision making and process*. Boston: Ally and Bacon.
- Doyle, M. (1997). Beyond life history as a student: Pre-service teachers' beliefs about teaching and learning. *Collage Student Journal*. 31, 519-532.
- Duffy, T. M. & Jonassen, D. H. (1992). Constructivism: New implications for instructional technology. In T. M. Duffy & D. H. Jonassen (Eds.), *Constructivism and the technology of instruction: A conversation* (pp. 1-16). Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Dursun, Ö.Ö. & Çuhadar, C. (2009). Bilgisayar öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin düşünceleri. P. Aşkar, B. Akkoyunlu, A. Altun, M. Erdem, S.S. Seferoğlu, Y.K. Usluel, H. Tüzün, A. Özkök, ve H. Yurdagül (Ed.), *Proceedings of the 9th International Education Technology Conference* (s. 361-367). Ankara, Türkiye. www.ietc.net/publications/ietc2009.pdf adresinden 10 Temmuz 2011 tarihinde edinilmiştir.

- Erkoç, M.F. & Bayrak, B.K. (2008). Yükseköğretim öğrencilerinin mesleki tercih ve zekâ alanları üzerine bir araştırma: Bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi bölümü öğrencileri örneği. *Proceedings of the 8th International Education Technology Conference* (s. 655-659). Eskişehir, Türkiye. <http://www.iet-c.net/publications/ietc2008.pdf> adresinden 10 Temmuz 2011 tarihinde edinilmiştir.
- Ertmer, P.A. (2005). Teacher pedagogical beliefs: The final frontier in our quest for technology integration?. *ETR&D*, 53 (4), 25-39.
- Ertmer, P., & Ottenbreit-Leftwich, A. (2010). Teacher technology change: How knowledge, confidence, beliefs, and culture intersect. *Journal of Research on Technology in Education*, 42(3), 255-284.
- Girgin, G., Akamca, G.Ö., Ellez, A.M. & Oğuz, E. (2010). Okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları mesleki benlik saygıları ve mesleki yeterlik inançları. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28, 1-15.
- Gutek, G. L. (1988). *Philosophical and ideological perspective on education*. Massachusetts: Allyn and Bacon
- Hermans, R., Tondeur, J., van Braak, J., & Valcke, M. (2008). The impact of primary school teachers' educational beliefs on classroom use of computers. *Computers & Education*, 51(4), 1499-1509.
- Kagan, D. M. (1992). Implication of research on teacher belief. *Educational Psychologist*, 27 (1), 65 - 90.
- Karataş, S. (2010). Bilgisayar ve öğretim teknolojileri (BÖTE) öğretmen adaylarının mesleklerine ilişkin zihin haritalarının analizi (Gazi Üniversitesi Örneği). *Abi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11 (1), 159-173.
- Kayak, S. & Orhan, F. (2009). Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin görev yaptıkları okullarda üstlendikleri sorumlulukların incelenmesi. 1. *Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi*, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, Türkiye. 1-3 Mayıs 2009.
- Kiraz, E., & Ozdemir, D. (2006). The relationship between educational ideologies and technology acceptance in pre-service teachers. *Educational Technology and Society*, 9 (2), 152-165.
- Kiraz, E., Demir, C. E., Aksu, M., Daldoğlu, A., & Yıldırım, S. (2010). Öğretmen adaylarının eğitim görüşlerinin farklı değişkenlere göre incelenmesi. *İlköğretim Online*, 9 (2), 526 - 540.
- Kurt, B. & Sular, E. (2011). Bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi bölümü (BÖTE) öğrencilerinin meslekleri ile ilgili önyargıları. *Eğitim Teknolojileri Araştırmaları Dergisi*, 2 (2).
- T.C. Milli Eğitim Bakanlığı (2005). Milli eğitim istatistikleri: Örgün eğitim 2004-2005. <http://sgb.meb.gov.tr/istatistik/ist2004-2005.rar> adresinden edinilmiştir.
- T.C. Milli Eğitim Bakanlığı (2011). Milli eğitim istatistikleri: Örgün eğitim 2010-2011. http://sgb.meb.gov.tr/istatistik/meb_istatistikleri_orgun_egitim_2010_2011.pdf adresinden edinilmiştir.
- Numanoğlu, G. & Bayır, Ş. (2009). Bilgisayar öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği genel yeterliklerine ilişkin görüşleri. *Abi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10 (1), 197-212.

- O'Neill, E. F. (1990). *Educational ideologies: Contemporary expressions of educational philosophy*. Iowa: Kendall/Hunt Publishing Company.
- Ornstein, A. C. & Levine, D. U. (1993). *Foundations of education* (5th ed.). Boston: Houghton Mifflin Company.
- Özbek, R., Kahyaoglu, M. & Özgen, N. (2007). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 9 (2), 221-232.
- Parajes, M. F. (1992). Teachers' beliefs and educational research: Cleaning up a messy construct. *Review of Educational Research*, 62 (3), 307 - 332.
- Parkay, F. W. & Standford, B. H. (2007). *Becoming a teacher* (7th ed.). Boston: Pearson Education, Inc.
- Phenix, P. H. (1961). *Philosophies of education*. New York: John Wiley & Sons
- Ryan, K. & Cooper, J. M. (2004). *Those who can teach* (10th ed.). Boston: Houghton Mifflin Company.
- Sanalan, V.A., Telli, E. Selim, Y., Öz, R., Koç, A. & Çelik, E. (2010). BÖTE öğrencilerinin programa bakış açıları: Tercih öncesi ve sonrası durum. *Eğitim Teknolojileri Araştırmaları Dergisi*, 1 (1), 33-51.
- Schuh, K., & Barab, S. A. (2007). From philosophy to pedagogy: Exploring relationships. In J. M. Spector, M. D. Merrill, J. J. G. van Merriënboer, & M. P. Driscoll (Eds.). *Handbook of Research on Educational Communications and Technology* (3rd ed., pp. 213-263). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates
- Telli, E. & Selim, Y. (2009). BÖTE öğrencilerinin tercih aşamasındaki ve sonrasındaki mesleki beklentilerinin belirlenmesi. P. Aşkar, B. Akkoyunlu, A. Altun, M. Erdem, S.S. Seferoğlu, Y.K. Usluel, H. Tüzün, A. Özkök, ve H. Yurdagül (Ed.), *Proceedings of the 9th International Education Technology Conference* (s. 529-535). Ankara, Türkiye. www.ietc-net.net/publications/ietc2009.pdf adresinden 10 Temmuz 2011 tarihinde edinilmiştir.
- Usta, E. & Korkmaz, Ö. (2010). Öğretmen adaylarının bilgisayar yeterlikleri ve teknoloji kullanımına ilişkin algıları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7 (1), 1335-1349.

EXTENDED ABSTRACT

This study presents the demographics, attitudes toward teaching profession, and educational perceptions of senior students who attend the Computer Education and Instructional Technology departments. The attitude which teachers have toward their teaching profession plays an important role for fulfillment basic tasks of teaching profession and the success in their profession (Akkaya, 2009). Therefore, having preservice teachers develop attitudes toward teaching profession is as essential as the knowledge and skills required for teaching profession (Girgin, Akamca, Ellez and Oğuz, 2010; Usta and Korkmaz, 2010). Moreover, the education perceptions of the teachers also play a significant role for their plans, decisions and classroom activates (Parajes, 1992). Conservative and liberal educational views are two fundamental educational perceptions which teachers could have. Although these educational perceptions are formed before preservice teacher education, education faculties have a key role to shape them (Doyle, 1997; Parajes, 1992). As a conclusion, to determine attitudes toward teaching profession and educational perceptions of senior students who attend the Computer Education and Instructional Technology departments is significant to evaluate and restructure the teacher education programs.

Within this scope, the study sample consisted of 413 senior students from 19 CEIT departments in 16 universities in Turkey. The data were gathered through a questionnaire, entitled "Faculty of Education students' profile". This questionnaire was developed by Aksu, Demir, Daloğlu, Yıldırım ve Kiraz (2010). In this study, its Cronbach's Alpha reliability value is 0,75 which is an acceptable value for the instrument. Data were analyzed by using descriptive statistics, Chi-Square and t-test to examine the preservice teachers' attitude toward teaching profession and their educational perceptions. Before the analysis, the assumptions of Chi-Square and t-test were checked.

The results indicated that majority of students are male (61.3%) and mostly graduated from vocational and technical high schools (32.1%). Moreover, pertaining to attitudes toward teaching profession, this study revealed that most preservice teachers preferred their own department because of their intention to become a teacher (29.9%), the high possibility of finding a job (28.6%), and their score in the university entrance exam (25.4%). These results are in coherence with those given by Sanalan, Telli, Selim, Öz, Koç ve Çelik (2010), Karataş (2010), and Akdağ (2004). Moreover, the result of chi-square test indicates that there is a significant relationship between the types of high schools which the preservice teachers graduated and their preferences of the CEIT department, which are becoming a teacher, high possibility of finding a job, their score in the university entrance exam and other reasons. In addition, most students (73.1%) want to be a teacher after the graduation. Similar findings have also been reported by recent studies conducted by Karataş (2010), Dursun & Çuhadar (2009), and Numanoglu & Bayır (2009). Furthermore, the result of

chi-square test disclosed that there is a significant relationship between the preservice teachers' desire to be a teacher and the type of high school which they graduated. Additionally, chi-square test showed that there is a significant relationship between the preservice teachers' desire to be a teacher and such other reasons as, becoming a teacher, working with children/teenagers, the status of teaching profession and other.

Pertaining to their educational perceptions, the result of t-test showed that those preservice teachers hold more liberal ideas ($\bar{X} = 4.02$, $SD = 0.36$) rather than conservative ones ($\bar{X} = 3.38$, $SS = 0.54$; $t(411) = 22.18$, $p = 0.000$, $r = 0.21$). However, the descriptive analysis of the liberal and conservative items depicted that the preservice teachers also hold some conservative educational perceptions even though they mostly had liberal ones. On the basis of these findings, it can be suggested that teachers' educational perceptions are comprised mainly of different philosophical, and ideological approaches blended authentically (Parkay & Standford, 2007; Ryan & Cooper, 2004).

YAZARLAR HAKKINDA

Erven Şumuer Orta Doğu Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünde doktor adayı ve araştırma görevlisidir. İlgili alanları arasında hizmet öncesi ve içi öğretmenlerin teknoloji eğitim, eğitimde teknoloji kullanımı, elektronik performans destek sistemi ve öğretim tasarımı yer almaktadır. İletişim Adresi: Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, 06800 Ankara. E-posta: sumuer@metu.edu.tr

İlker Yakın Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde doktor adayı ve araştırma görevlisidir. İlgilendiği araştırma konuları birey başarımlı teknoloji, elektronik performans destek sistemleri, teknoloji entegrasyonu, öğrenme ve başarımlı teknoloji araçlarının tasarımı, geliştirilmesi ve değerlendirilmesi ve hizmet öncesi öğretmen eğitimidir. İletişim Adresi: Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, 06800 Ankara. E-posta: iyakin@metu.edu.tr

Soner Yıldırım Orta Doğu Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünde profesördür. Öğretmenlerin teknolojileri eğitimi ve entegrasyonu, Elektronik performans destek sistemleri, öğrenme nesneleri ve okulöncesi eğitimde dijital hikaye kullanımı araştırma konuları arasındadır. İletişim Adresi: Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, 06800 Ankara. E-posta: soner@metu.edu.tr

ABOUT THE AUTHORS

Evren Sumuer is a Ph.D. candidate and research assistant in the department of Computer Education & Instructional Technology at Middle East Technical University. Her research areas include pre and inservice teachers' technology training, use of technology in education, electronic performance support system (EPSS) and instructional design. Correspondance address: Middle East Technical University, Faculty of Education, Department of Computer Education and Instructional Technology 06800 Ankara. E-mail: sumuer@metu.edu.tr

Ilker Yakin is a Ph.D. candidate and a research assistant at Department of Computer Education and Instructional Technology, Middle East Technical University. His research focuses on human performance technology, Electronic Performance Support System (EPSS), technology integration, design, development, and evaluation of learning and performance technology tools, and pre-service teacher education. Correspondance address: Middle East Technical University, Faculty of Education, Department of Computer Education and Instructional Technology 06800 Ankara. E-mail: iyakin@metu.edu.tr

Soner Yildirim is a professor in the department of Computer Education & Instructional Technology at METU. His research interest includes teachers' technology training and integration, Electronic Performance Support System (EPSS), learning objects and the use of digital storytelling in preschool education. Correspondance address: Middle East Technical University, Faculty of Education, Department of Computer Education and Instructional Technology 06800 Ankara. E-mail: soner@metu.edu.tr
